

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

2908

Na temelju članka 37. stavka 4. Zakona o zaštiti životinja (»Narodne novine«, broj 135/06) ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O MINIMALNIM UVJETIMA ZA ZAŠTITU TELADI^[1]

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom utvrđuju minimalni uvjeti za zaštitu teladi koja se drži u svrhu uzgoja i tova.

Članak 2.

Za potrebe ovoga Pravilnika primjenjuju se sljedeći pojmovi:

1. »tele« – govedo starosti do šest mjeseci;
2. »nadležno tijelo« – Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.
3. »treće zemlje« – zemlje koje nisu članice Europske unije, osim Republike Hrvatske.

Članak 3.

(1) Uvjeti za gospodarstva na kojima se drži telad:

(a) tele starije od osam tjedana ne smije biti smješteno u zasebnome odjeljku, osim ako doktor veterinarske medicine (u daljnjem tekstu: veterinar) potvrdi da ga je zbog njegovoga zdravlja ili ponašanja potrebno odvojiti u svrhu liječenja. Širina pojedinačnoga odjeljka za tele mora biti najmanje jednaka visini teleta u grebenu mjerena u stojećem položaju teleta, a dužina mora biti najmanje jednaka dužini tijela teleta mjerena od vrha nosa do stražnjega (kaudalnog) ruba sjedne kosti (*tuber ischii*) pomnoženo s 1,1.

Zasebni odjeljci za telad (osim onih za odvajanje bolesnih životinja) ne smiju imati potpuno pune stjenke, nego moraju imati otvore koji dopuštaju teladi izravan vizualni kontakt kao i dodir;

(b) za telad koja se drži u skupinama, mora biti osiguran prostor bez zapreka od najmanje 1,5 m² za svako tele žive vage do 150 kg, najmanje 1,7 m² za svako tele žive vage od 150 do 220 kg te najmanje 1,8 m² za svako tele žive vage od 220 kg ili više.

(2) Odredbe iz točke (a) stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se na:

- (a) gospodarstva s manje od šest teladi;
- (b) telad uz majke koja još siše.

Članak 4.

Uvjeti uzgoja teladi moraju udovoljavati odredbama iz Dodatka ovoga Pravilnika.

Članak 5.

- (1) Nadležno tijelo provodi nadzore u svrhu provjere poštivanja odredbi ovoga Pravilnika.
- (2) Nadzori iz stavka 1. ovoga članka mogu se provoditi i prilikom nadzora u druge svrhe te svake godine moraju obuhvaćati statistički reprezentativan uzorak različitih sustava držanja životinja na farmama.
- (3) Svake dvije godine, do posljednjega radnog dana travnja tekuće godine, nadležno tijelo obavještava Europsku komisiju (u daljnjem tekstu: Komisiju) o rezultatima nadzora provedenih tijekom prethodne dvije godine u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka, uključujući i broj provedenih nadzora s obzirom na broj gospodarstava.

Članak 6.

U svrhu uvoza životinja, nadležno tijelo treće zemlje koja izvozi životinje mora osigurati certifikat koji prati životinje i kojim se potvrđuje da se s njima postupalo barem na isti način kako je propisano ovim Pravilnikom.

Članak 7.

- (1) Za potrebe primjene ovoga Pravilnika, nadležno tijelo omogućuje veterinarskim stručnjacima Komisije da, u slučaju gdje je to potrebno, u suradnji s nadležnim tijelom provedu nadzore na licu mjesta. Osobe koje provode ove nadzore moraju provoditi posebne mjere osobne higijene potrebne da bi se isključila opasnost prijenosa bolesti.
- (2) Nadležno tijelo osigurava veterinarskim stručnjacima Komisije svaku potrebnu pomoć prilikom obavljanja nadzora iz stavka 1. ovoga članka. Prije sastavljanja i objave konačnog izvješća, nadležno tijelo je dužno sa stručnjacima Komisije raspraviti ishod nadzora.
- (3) Nadležno tijelo poduzima sve potrebne mjere u svrhu uklanjanja nesukladnosti utvrđenih tijekom nadzora iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) S obzirom na odnose s trećim zemljama primjenjuju se odredbe Poglavlja III. Pravilnika o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola živih životinja u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 154/08, 154/09 i 28/10)[\[2\]](#).

Članak 8.

Dodatak je tiskan u prilogu ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 9.

Odredba članka 6. ovoga Pravilnika primjenjuje se i na države članice Europske unije do pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Članak 10.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti članci 31. do 38., 59. i 61. stavak 2. alineja prva Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (»Narodne novine«, broj 136/05, 101/07, 11/10 i 28/10).

Članak 11.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odredba članka 5. stavka 3. ovoga Pravilnika stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Klasa: 011-02/10-01/104

Urbroj: 525-06-1-0255/10-4

Zagreb, 23. kolovoza 2010.

Ministar
Petar
Čobanković, v. r.

DODATAK

1. Materijali koji se koriste za izgradnju smještaja za telad, a pogotovo odjeljaka i opreme s kojom telad može doći u dodir, ne smiju biti štetni za telad te se moraju moći temeljito čistiti i dezinficirati.

2. Električne instalacije i oprema moraju se postaviti u skladu s važećim propisima kako bi se izbjegli udari električne struje.

3. Izolacija, grijanje i prozračivanje nastambe moraju biti takvi da se osigura strujanje zraka, koncentracija plinova i prašine, temperatura i relativna vlažnost zraka unutar granica koje nisu štetne za telad.

4. Sva automatska i mehanička oprema neophodna za zdravlje i dobrobit teladi mora se provjeravati najmanje jednom dnevno. Uočeni kvarovi moraju se odmah otkloniti, a ako to nije moguće, moraju se poduzeti odgovarajući postupci za zaštitu zdravlja i dobrobiti teladi sve dok se kvar ne ukloni, primjerice, korištenjem alternativnih načina hranjenja i održavanja zadovoljavajućih uvjeta u kojima se životinje drže.

Ukoliko se koristi sustav umjetnog prozračivanja, mora se za slučaj kvara osigurati i odgovarajući pričuveni sustav prozračivanja koji je, do uklanjanja kvara na glavnom sustavu, dovoljan za očuvanje zdravlja i dobrobiti teladi. Mora se osigurati sustav dojave koji osobu koja se brine za životinje upozorava na pojavu kvara sustava te se isti mora redovito provjeravati.

5. Telad se ne smije stalno držati u mraku. Kako bi se zadovoljile potrebe teladi s obzirom na ponašanje i fiziologiju, mora se osigurati odgovarajuće prirodno ili umjetno osvjetljenje. Ukoliko se koristi umjetno osvjetljenje, njegovo trajanje mora odgovarati najmanje razdoblju prirodnoga svjetla u vremenu od 9.00 do 17.00 sati. U objektu mora biti osigurano odgovarajuće osvjetljenje (fiksno ili prijenosno) dovoljno jako da se u svakome trenutku može obaviti provjera teladi.

6. Posjednik ili osoba odgovorna za životinje mora telad koja se drži u objektima kontrolirati najmanje dva puta dnevno, a telad koja se drži na pašnjacima najmanje jednom dnevno. Svakome teletu koje pokazuje znakove bolesti ili je ozlijeđeno, osoba koja se brine za njega mora bez odgađanja osigurati odgovarajuću skrb, a ukoliko se stanje teleta ne poboljša, mora se što prije zatražiti savjet veterinara. Prema potrebi, bolesna ili ozlijeđena telad mora se odvojiti u odgovarajuće prostore sa suhom i udobnom steljom.

7. Prostori za telad moraju biti tako konstruirani da svako tele može bez teškoća leći, odmarati se, ustati i njegovati se.

8. Telad ne smije biti vezana, osim teladi koja se drži u skupinama kad se telad može vezati najdulje jedan sat za vrijeme hranjenja mlijekom ili mliječnom zamjenom. Ukoliko se telad veže, oprema za vezanje mora biti takva da ne uzrokuje ozljeđivanje teladi te se mora redovito kontrolirati i prema potrebi prilagođavati kako bi se osiguralo njeno udobno prijanjanje. Svaki vez mora biti načinjen tako da ne može doći do gušenja ili ozljeđivanja te mora omogućavati teletu da se kreće u skladu s točkom 7. ovoga Dodatka.

9. Objekti, odjeljci, oprema i potrepštine koje se koriste za telad moraju se čistiti i dezinficirati na odgovarajući način kako bi se spriječilo širenje međusobnih infekcija i pojava prijenosnika bolesti. Feces, urin i nepojedena ili rasuta hrana mora se uklanjati koliko je često potrebno, kako bi se na najmanju mjeru svelo stvaranje neugodnih mirisa i izbjeglo privlačenje muha ili glodavaca.

10. Podovi moraju biti glatki, ali ne skliski, kako bi se spriječilo ozljeđivanje teladi te izrađeni i postavljeni tako da ne uzrokuju ozljeđivanje ili patnju teladi koja na njima stoji ili leži. Podovi moraju biti primjereni veličini i težini teladi i činiti čvrstu, ravnu i stabilnu površinu. Površina za ležanje mora biti udobna i čista, s odgovarajućom drenažom te ne smije štetno djelovati na telad. Za svu telad mlađu od dva tjedna mora se osigurati odgovarajuća stelja.

11. Svoj teladi mora biti osigurana odgovarajuća hrana prilagođena njihovoj dobi, tjelesnoj masi, fiziološkim potrebama i potrebama ponašanja, a s ciljem poticanja zdravlja i dobrobiti teladi. U tu svrhu, hrana za telad mora sadržavati dovoljno željeza da se osigura prosječna razina hemoglobina u krvi od najmanje 4,5 mmol/litri te minimalni dnevni obrok vlaknaste hrane za svako tele starije od dva tjedna u količinama koje se povećavaju od 50 g do 250 g dnevno za telad starosti od osam do 20 tjedana. Teladi se ne smije stavljati brnjica.

12. Sva se telad mora hraniti najmanje dva puta dnevno. Pri skupnom držanju teladi i kad se ne hrane po volji (*ad libitum*) ili pri hranjenju bez upotrebe automatske opreme, sva telad mora istovremeno imati pristup hrani.

13. Sva telad starija od dva tjedna mora imati pristup dovoljnoj količini svježe vode ili mora biti u mogućnosti zadovoljiti svoje potrebe pijenjem drugih tekućina. U slučaju visoke

temperature okoliša ili u slučaju bolesti, teladi mora biti dostupna svježa pitka voda u svako doba.

14. Oprema za hranjenje i napajanje mora biti oblikovana, izrađena, postavljena i održavana na takav način da se mogućnost zagađenja hrane i vode svede na najmanju moguću mjeru.

15. Svako tele mora dobiti goveđi kolostrum što je moguće prije nakon telenja, a svakako unutar prvih šest sati života.

[1] Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive Vijeća 2008/119/EZ od 18. prosinca 2008. godine o minimalnim uvjetima za zaštitu teladi (kodificirana verzija)

[2] Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola živih životinja u prometu preko granice Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 154/08, 154/09 i 28/10) preuzimaju se odredbe Direktive Vijeća 91/496/EEZ od 15. srpnja 1991. o načelima kojima se regulira organizacija veterinarske kontrole životinja koje ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja i kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive 89/662/EEZ, 90/425/EEZ i 90/675/EEZ